

Det foreslås derfor, at det i § 4, stk. 3, anføres, at et mellemnavn ikke kan tages som efternavn, hvis det navn, der ønskes, er et mellemnavn taget i medfør af § 11, stk. 1, nr. 4.

Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 11, stk. 1, nr. 4, § 4, stk. 3 og § 11, stk. 2, 3. pkt. og bemærkningerne hertil.

3.4. Adgang til at tage forældres eller bedsteforældres atypiske fornavn som mellemnavn

3.4.1. Gældende ret

I visse egne af landet har det været skik at give en mand et 1. fornavn, der har efternavnspræg. Som eksempel kan nævnes navnet Kronborg. Efter gældende praksis afslås ansøgninger om at tage sådanne navne som fornavn. Derimod tillades det ved navnebevis at tage forældres eller bedsteforældres atypiske fornavn som mellemnavn efter den gældende navnelovs § 11, stk. 2.

3.4.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har overvejet, om der fortsat bør være mulighed for at tage et mellemnavn, der har efternavnspræg, hvis navnet har været båret som første fornavn af ansøgerens forældre, bedsteforældre, oldeforældre eller tipoldeforældre.

Udvalget kan ikke anbefale en sådan bestemmelse.

Den nævnte navneskik ligner efter udvalgets opfattelse til en vis grad de udenlandske navneskikke, der ikke sonder mellem for- og efternavn. Den adskiller sig efter udvalgets opfattelse imidlertid fra disse ved, at der er tale om navne, der har tradition i en dansk navnekultur, der i øvrigt skelner mellem for- og efternavne. Udvalget har derfor fundet, at personer, der bærer de pågældende navne som efternavn, vil kunne opleve at få deres navneret krænkede, hvis andre uden tilstrækkelig slægtsmæssig tilknytning til navnet frit kan tage dette som for- eller mellemnavn.

Personer, der ønsker at følge den nævnte navneskik, har efter den hidtidige praksis ingen tilknytning til navnet som mellem- eller efternavn, men alene som fornavn.

De pågældende kan efter udvalgets opfattelse udtrykke deres slægtsmæssige tilknytning til den pågældende forælder eller bedsteforælder ved at tage den pågældendes efternavn, eventuelt som mellemnavn.

Dertil kommer, at der i dag er tale om en meget sjældent forekommende navneskik, der må antages at være stærkt på retur. Københavns Universitet, Afdeling for Navneforskning, skønner således, at der er ca. 2-3 ansøgninger årligt om at få et regionalt forankret navn med efternavnspræg som fornavn, mens Familienstyrelsen skønner, at der højst forekommer én ansøgning årligt om et sådant navn som mellemnavn med henvisning til, at det er en forælders eller bedsteforælders fornavn. Som nævnt meddeles der afslag på at få navnet som fornavn.

Udvalget finder på den baggrund ikke, at hensynet til at videreføre den nævnte tradition kan anses for mere tungtvejende end hensynet til bærere af navnet som efternavn. Der er derfor ikke medtaget en særlig bestemmelse herom i udvalgets lovudkast.

Det bemærkes i den forbindelse, at det ikke herved i alle situationer vil være udelukket at følge den nævnte tradition. Hvis navnet er et så udbredt efternavn, at det ikke er beskyttet, vil det således efter udvalgets forslag kunne tages som mellemnavn af enhver, jf. pkt. 2.1. Dertil kommer, at visse af de pågældende navne allerede i dag er optaget på Kirkeministeriets lister over godkendte fornavne. Sådanne navne vil efter udvalgets lovudkast fortsat kunne tages som for- eller mellemnavne. Det samme gælder andre navne, der opfylder betingelserne for at blive godkendt som fornavn, jf. pkt. 4.1., f.eks. som følge af, at navnet er almindeligt udbredt som fornavn her i landet, jf. pkt. 4.2.

Om muligheden for at anvende efternavne som fornavne henvises i øvrigt til pkt. 4.1.2.2.

Om udvalgets overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen, side 177 ff.

3.4.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders er enig med Navnelovsudvalget i, at hensynet til bærere af sådanne navne som efternavne er mere tungtvejende end hensynet til at videreføre den nævnte tradition, som bryder med et centralt element i dansk navneskik, nemlig sondringen mellem for- og efternavne.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders kan derfor tiltræde, at der ikke medtages en adgang til at videreføre den nævnte tradition i en ny navnelov.